



Opsteller: E.M. Roet

Onderwerp: Bijzondere Subsidieverordening Peuteropvang (harmonisatie)

Commissie/raad: Samenleving

Geagendeerd: ja

Agendapunt: 10

Inleiding:

m..b.t. de kosten van de nieuwe ontwikkelingen staat het volgende:

Doorrekening van deze ontwikkelingen resulteert in per saldo € 150.000 hogere lasten per jaar ten opzichte van de huidige budgetten voor VVE en OAB. Dit kan worden gedekt binnen de Rijksmiddelen die de gemeente ieder jaar ontvangt voor OAB. In de eerste tussenrapportage 2022 zal dit budgettair neutraal worden bijgeraamd.

Vraag 1:

Als €150.000 hogere lasten kunnen worden gedekt uit de rijksmiddelen die we voor het Onderwijs Achterstand Beleid ontvangen, betekent dit dan dat we andere dingen op het gebied van OAB juist niet meer doen?

Antwoord 1:

Wij zetten de middelen in op de zaken waar ze voor bedoeld zijn. Sinds 2019 ontvangt de gemeente een hogere uitkering voor OAB-middelen, hierover bent u geïnformeerd middels de raadsbrief: 'inzet middelen onderwijsachterstanden'. In deze brief staat onder meer: 'De uitbreiding van het aanbod per peuter heeft gevolgen voor de kosten van WE en daarom begroten we een budget om met de kinderopvang te bekijken wat mogelijk en wenselijk is.' De aanpassingen op de verordening van de peuteropvang - zoals aan u voorgesteld - zijn een uitwerking van de wensen en mogelijkheden. Hiervoor was dus al geld geraamd in de OAB-middelen; deze konden wij in verband met de beperkingen rond Corona nog niet eerder inzetten.

Vraag 2:

Of is al bekend dat de gemeente vanuit het Rijk een veel hogere subsidie in 2022 zal ontvangen waarmee de hogere lasten van € 150.000 kunnen worden gedekt?

Antwoord 2:

Zie antwoord bij vraag 1.

Vraag 3:

Antwoord 3:

Vraag 4:

Antwoord 4:

Vraag 5:

Antwoord 5:

Vraag 6:

Antwoord 6:

Vraag 7:

Antwoord 7:

Vraag 8:

Antwoord 8:

Vraag 9:

Antwoord 9:

Vraag 10:

Antwoord 10:

## Maatschappelijk Domein

De gemeenteraad van Purmerend

uw brief van

uw kenmerk

ons kenmerk

datum

1463826

15 januari 2019

onderwerp

**Inzet extra middelen onderwijsachterstanden**

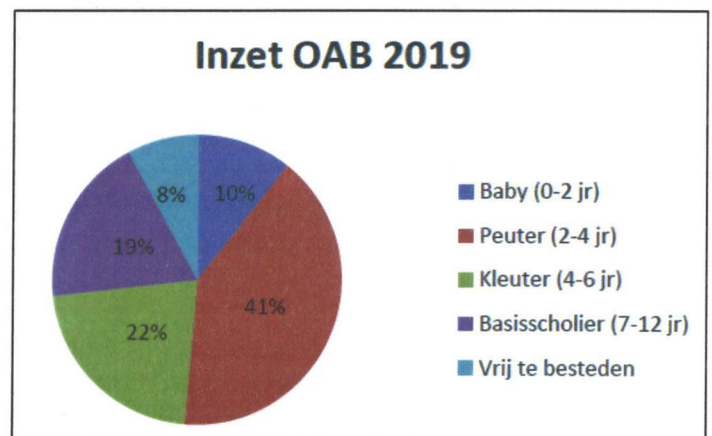
Geachte leden van de raad,

Graag informeer ik u over de plannen om de extra middelen voor onderwijsachterstandenbeleid (OAB) die Purmerend gaat ontvangen vanaf 2019, in te zetten.

### Doorgaande leerlijn bevorderen met OAB

Met de volgende inzet stimuleren we de onbelemmerde ontwikkeling en doorgaande leerlijn voor onze jongste inwoners:

- **Voorschoolse werkwijze CJG** (werd eerder bekostigd uit preventief jeugdbeleid) → Andere werkwijze om de doorgaande ontwikkellijn te bevorderen en eventuele belemmeringen in de ontwikkeling vroeg te signaleren. Door extra inzet van het Centrum Jeugd en Gezin (CJG) is ruimte voor overleg met thuis en de houders van de kinder- en peuteropvang die de doorgaande leerlijn bevordert, omdat vroegtijdig wordt ingezet op eventuele ontwikkelingssignalen.
- **VVE op peuteropvang** → Wettelijke taak om voor- en voegschoolse educatie (VVE) te bieden op de voorscholen.
- **VVE-aanbod uitbreiden naar 960 uur** → Vanaf 2020 moeten gemeenten in totaal 960 uur voorschoolse educatie aanbieden aan doelgroepeuters tussen de 2,5 en 4 jaar. De uitbreiding van het aanbod per peuter, heeft gevolgen voor de kosten van VVE en daarom begroten we vast geld om met de kinderopvang te bekijken wat mogelijk en wenselijk is.
- **VVE-regisseur** → De VVE-regisseur is de persoon (inmiddels 4 parttimers) die taal- en spraakondersteuning biedt aan kinderen op de kinderdagopvang.
- **Logopedie in peuter- en kleutergroepen** → Sinds 2 jaar is de logopediste van het CJG aanwezig op de peuteropvang. Hier vindt feitelijk de 'screening' plaats met als grote voordeel dat kinderen sneller geholpen worden. Van het onderwijs horen we dat de uitspraak van kleuters vaak zorgelijk is, daarom willen we deze preventieve inzet uitbreiden naar de kleuterklassen van de basisschool.



- **VVE en doorgaande leerlijn op PO** → Als kinderen 4 jaar zijn maken ze de grote stap naar de basisschool. Voor veel kinderen en hun ouders zal dit soepel verlopen. Na de overdracht neemt de school het over van de kinderopvang. Dat is ook het moment dat de rol van de gemeente verandert: vanaf het vroegschoolse heeft de gemeente meer een regiefunctie, omdat gemeente verantwoordelijk is voor de kwaliteit van het hele VVE-aanbod. VVE is bijvoorbeeld vanuit de wet een aanbod tot 6 jaar. Komend jaar wil de gemeente samen met onderwijs bekijken hoe de stap naar de basisschool verder versoepeld kan worden: voor alle kinderen en specifiek voor kinderen met een VVE of maatwerk-indicatie.
- **Bieb op school** → Het gaat om extra inzet op het gebied van laaggeletterdheid op basisscholen Parelhof en Wheermolenschool. Via activiteiten voor de leerlingen (woordenschat vergroten, leesplezier bevorderen, leeskilometers maken en daarmee begrijpend lezen verbeteren) de ouders stimuleren om aan hun eigen taalvaardigheid te werken (bijv. in de taalcafé's op de scholen) dan wel de ouderbetrokkenheid te vergroten. De pilot is van opzet preventief en beoogt om met de ouders **samen** aan de versterking van de taalvaardigheid van hun kinderen te werken. In het budget van 2019 is mogelijkheid tot uitbreiding op nog 2 basisscholen.
- **Schakelklassen** → Kinderen tussen 5 en 12 jaar die in Nederland komen wonen, kunnen 1 schooljaar deelnemen aan de Schakelklas. Ze krijgen hier intensieve begeleiding bij het leren van de Nederlandse taal en cultuur, daarna gaan ze naar een basisschool in de buurt.
- **Sterklas** (werd eerder bekostigd uit de specialistische jeugdhulp) → Op de Bets Frijlingschool is een aparte klas opgezet om kinderen die dreigen uit te vallen op het sbo extra te ondersteunen. Onder begeleiding van professionals van Altra en de Bascule krijgen de leerlingen in de sterklas meer maatwerk en ondersteuning aangeboden, zodat ze niet uitvallen.
- **Kinderen in maatschappelijke opvang** (werd eerder bekostigd uit de specialistische jeugdhulp) → Enkele tientallen kinderen wonen in de maatschappelijke opvang (AOP). Het gros van deze kinderen is daar terecht gekomen met hun moeder of vader na huiselijk geweld of bijvoorbeeld een huisuitzetting. Met passende en gerichte hulp voor de kinderen (en hun ouder(s)) wordt voorkomen dat kinderen blijvende schade oplopen en/of dat zij in de toekomst opnieuw in zo'n situatie terecht komen. Het gaat om een samenwerking tussen Altra en medewerkers van het AOP die gericht is op preventieve ondersteuning voor het welzijn van alle gezinsleden.
- **Kinderopvang in geval van sociale en/of medische indicatie (extra middelen)** → Kinderopvang (kinderdagverblijf, peuteropvang, gastouders of bso) kan een oplossing bieden om gezinnen te ontlasten en/of de ontwikkeling van kinderen niet te belemmeren. Het is bedoeld voor gezinnen met een sociale en/of medische indicatie (SMI). In 2019 werkt de gemeente toe naar een specifieke verordening om ouders met SMI financieel tegemoet te komen. De gemeente ontvangt middelen van het rijk voor een smi-regeling, maar die lijken niet toereikend. De extra middelen willen we uit OAB halen, omdat we hiermee kinderen ondersteunen die –als gevolg van de thuissituatie – een ontwikkelingsachterstand dreigen op te lopen.
- **Nader te bepalen** → Op basis van bovengenoemde plannen, is nog bijna € 150.000,- ruimte voor nieuwe of herziene plannen. Dit is verstandig gezien de landelijke discussies en onze lokale situatie.

NB Naast de voorgestelde inzet investeren we via andere middelen ook volop in onze jongste inwoners. Denk aan budgetten voor Jeugdhulp (ATOS en SMW), JOGG, Kleinsma-middelen (naschoolse ateliers) en combinatiefuncties. Deze inzet is soms niet direct bedoeld om onderwijsachterstanden te verminderen, maar komt de doorgaande leerlijn zeker ten goede.

### **Herverdeling landelijke middelen: gunstig voor Purmerend**

Komende jaren kunnen we investeren in ons kostbare voorveld, omdat Purmerend vanaf 2019 aanzienlijk meer middelen ontvangt van het Rijk. In het raadsvoorstel (registratienr. 1448955) over de harmonisatie van de peuteropvang heb ik deze positieve ontwikkeling al even kort benoemd:

*'Ten aanzien van het financieel kader van Purmerend is een belangrijke ontwikkeling te noemen: de herverdeling van de Rijksbijdrage vanaf 2019 voor het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB). Deze middelen zijn geormerkt en kunnen uitsluitend besteed worden aan dit beleidsterrein. Op basis van de herverdeling ontvangt Purmerend aanzienlijk meer OAB-middelen. In het meest recente voorstel (kamerbrief 26 april 2018) presenteert de minister de nieuwe verdeling: vanaf 2019 ontvangt Purmerend € 961.000,- tot € 2.236.000,- in 2022 die vervolgens ieder jaar structureel wordt uitgekeerd.'*

Op 2 oktober 2018 ontving gemeente Purmerend de voorlopige toekenningsbeschikking voor de verlening van de OAB-middelen voor 2019: € 1.873.607,-. Dit bedrag is de uitkomst van een herverdeling, waarbij ook de omgevingsfactoren van kinderen zijn meegenomen in de berekening van de kans op een onderwijsachterstand. De nieuwe verdeelsystematiek zorgt voor bepaalde effecten waarvoor een overgangsregeling tot en met 2021 noodzakelijk is. Als beleidsdoelstelling wordt in deze beschikking genoemd: het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden in de Nederlandse taal, het voorkomen van segregatie en het bevorderen van integratie.

### **Kaders voor inzet OAB**

Met OAB-middelen kunnen wij kinderen voorzien van de nodige ondersteuning bij eventuele onderwijsachterstanden. Dankzij de ervaring van de afgelopen jaren en de kennisdeling die steeds beter op gang komt, zijn we steeds vaker in staat om de ondersteuning preventief te organiseren en zo een doorgaande leerlijn te bevorderen.

In de meest recente brief van minister Slob aan de Tweede Kamer is te lezen dat er 2 belangrijke kaders worden meegegeven aan gemeenten over de inzet van de OAB middelen ([https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven\\_regering/detail?id=2018Z22539&did=2018D57349](https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2018Z22539&did=2018D57349)):

- Urenuitbreiding van voorschoolse educatie → gemeenten moeten in totaal 960 uur voorschoolse educatie (ve) aanbieden aan doelgroeppeuters tussen de tweeënhalve en vier jaar. Wat wenselijk en mogelijk is, kan lokaal het beste worden bepaald. Als voorbeelden worden genoemd: laat jonge peuters minder dan 16 uur per week komen en de oudere peuters meer dan 16 uur per week en als ander voorbeeld uitbreiding van weken, zodat er minder dan 16 uur per week geboden hoeft te worden.
- Inzet van hbo'ers in de voorschoolse educatie. Vanaf 1 januari 2022 wordt een urennorm per jaar voor de inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker op hbo-niveau per ve-groep vastgelegd. De inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker op hbo-niveau heeft tot doel de kwaliteit van de voorschoolse educatie op de groep te verhogen door een coachende rol.

Daarnaast zijn nog 2 belangrijke kaders te noemen:

- Purmerend heeft een tekort aan middelen voor de jeugdhulp. Purmerend investeert in preventie om erger te voorkomen. Nu er meer middelen vanuit het rijk komen om (de kans op) onderwijsachterstanden te verkleinen, is het goed om deze investeringen tegen het licht te houden. Ook om de financiële stromen zuiver te houden.
- Het onderwijs ontvangt minder middelen voor OAB. De herverdeling van de middelen heeft invloed op de rijksuitkering aan het onderwijs.

Purmerend heeft genoeg ambities om (mogelijke) onderwijsachterstanden te voorkomen of tegen te gaan. De inzet die we de afgelopen jaren hebben gepleegd, loont en dat stimuleert ons om nog meer kinderen te helpen. We hebben het VVE-aanbod uitgebreid door ook taal- en spraakondersteuning te bieden op de kinderopvang, de peuters letterlijk in beweging

gezet door peutergym te bieden op de opvang, de samenwerking tussen de verschillende spelers in het voorveld – zoals CJG, logopedie, peuter- en kinderopvang – versterkt en daarnaast is er nog een wereld te winnen en de extra middelen die we in vanaf 2019 ontvangen, kunnen we hiervoor goed gebruiken.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Purmerend,  
namens dezen,

  
P.L. van Meekeren  
Wethouder